

TERM-2 EXAMINATION

SS

2322

AGRICULTURE

(Punjabi, Hindi and English Versions)

Time allowed : 2 hours

Maximum marks : 40

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੈਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੈਪਰ-ਕੋਡ 065 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ !

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ ਪੂਰੇ ਪੰਨੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰ ਛੁੱਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ ।

(v) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਲਗਾ ਦਿਓ ।

(vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਅੱਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

ਭਾਗ-I ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਦੋ ਅੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 20-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ।

ਭਾਗ-II ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 5 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ।

ਭਾਗ-III ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 9 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 80-120 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੈ ।

ਭਾਗ-I

- ਇਨ੍ਹੇ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਦੋ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
- ਪਸੂਆਂ ਨੂੰ ਝੁੰਡ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ? 2
- ਨਿਸ਼ੇਚਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ । 2
- ਉਠ ਨੂੰ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 2

4×2=8

ਭਾਗ-II

- ਮਟਰਾਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਈਜ਼ੇਬੀਅਮ ਦਾ ਟੀਕਾ ਕਿਵੇਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 3
- ਪਸੂਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਪੈਟੂ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ । 3

(2)

7. ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਖਿਲ੍ਹਰਨ ਜਾ ਵਿਸਰਜਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ ।	3
8. ਘਘ ਦੇ ਟਿੱਡੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।	3
	$4 \times 3 = 12$

ਭਾਗ-II

9. ਕਣਕ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਓ :	5
(i) ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ	(ii) ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
(iii) ਬੀਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ	(iv) ਝਾੜ
(v) ਵਾਢੀ	ਜਾਂ
ਬੈਂਗਣ ਦੀ ਫਸਲ ਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ ।	5
10. ਮੁਰਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਰਡ ਫਲ੍ਹ ਬੀਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।	5
	ਜਾਂ
ਹੋਰ ਜਾਂ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗਢੂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ ।	5
11. ਗੈਮਿਨੀ ਫੈਮਿਲੀ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਵ ਲਿਖੋ ।	5
	ਜਾਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੰਜ ਐਤਰ ਲਿਖੋ ।	5
12. ਬਣਧਾਰੀ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ ।	5
	ਜਾਂ
ਮਰੇ ਹੋਏ ਪਸੂਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲਾਭ ਲਿਖੋ ।	5

(Hindi Version) $4 \times 5 = 20$

ਨੋਟ :	(i) ਅਪਨੀ ਉਤਰ-ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਕੇ ਸੁਖਾਂ ਪ੃ਥਕ ਪਰ ਵਿ਷ਯ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਮੌਵਿ਷ਯ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 065 ਅਵਸਥ ਲਿਖੋ ।
	(ii) ਉਤਰ-ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਲੇਤੇ ਹੀ ਇਸਕੇ ਪ੃ਥਕ ਗਿਨਕਰ ਦੇਖ ਲੈਂਕਿ ਇਸਮੇਂ ਟਾਇਟਲ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੂਰੇ ਪ੃ਥਕ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹੈ ਏਵੇਂ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਮੌਵਿਖੀਂ ਹੈਂ ।
	(iii) ਉਤਰ-ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਮੌਵਿਖੀਂ ਖਾਲੀ ਛੀਡੇ ਗਏ ਪ੃ਥਕ/ਪ੃ਥਕਾਂ ਦੇ ਪਥਚਾਰ੍ਤ ਹਲ ਕਿਯੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੂਲਾਂਕਨ ਨਹੀਂ ਕਿਯਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
	(iv) ਕੋਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਿਏ ਉਚਿਤ ਉਤਰ ਹੀ ਲਿਖੋ ਔਰਾ ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਉਤਰ ਨ ਕਾਟੋ ।
	(v) ਪ੍ਰਤੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਸਮਾਜ ਹੋ ਜਾਨੇ ਦੇ ਪਥਚਾਰ੍ਤ ਏਕ ਲਾਇਨ ਲਗਾ ਦੇਂ ।
	(vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤ ਦੀ ਤੀਨ ਭਾਗਾਂ ਮੌਵਿਖੀਂ ਗੱਲਾ ਗਏ ਹਨ । ਇਸਮੇਂ ਕੁਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਵਿਤਰਣ ਨਿਸ਼ਾਨੀਕਿਤ ਹੈ :

ਆਗ-I ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਾ 1 ਦੇ 4 ਤਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਤੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ 20-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ । ਯਹ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਲ ਕਰਨੇ ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹਨ ।

ਆਗ-II ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਾ 5 ਦੇ 8 ਤਕ ਤੀਨ-ਤੀਨ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਤੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ । ਯਹ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਲ ਕਰਨੇ ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ ਹਨ ।

ਆਗ-III ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਾ 9 ਦੇ 12 ਤਕ ਪਾਂਚ-ਪਾਂਚ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਤੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ 80-120 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ । ਇਨ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 100% ਆਂਤਰਿਕ ਛੂਟ ਹੈ ।

ਆਗ-I

1. ਧਨ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਦੋ ਫਸਲ ਚਕੋਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਿਏ ।	2
2. ਮੁਣਦ ਮੌਵਿਖੀਂ ਦੇ ਆਹਾਰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ?	2

065 (T-2)-SS

(3)

3. निषेद्धन से क्या तात्पर्य है ? 2
 4. ऊंट को रेगिस्ट्रेशन का जाहज व्यवो कहा जाता है ? 2
 $4 \times 2 = 8$

भाग-II

5. मटर के बीजों में राइज़ोबियम का टीका कैसे लगाया जाता है ? 3
 6. पशुओं में गलवोटू रोग के कोई तीन लक्षण लिखिए। 3
 7. बीजों के प्रकारण या विसर्जन को तीन विधियाँ लिखिए। 3
 8. घास के टिहो के जीवन चक्र की तीन अवस्थाओं के बारे में लिखिए। 3
 $4 \times 3 = 12$

भाग-III

9. गेहूं की खेती का सक्षिप्त विवरण निम्नलिखित अनुसार दीजिए : 5
 (i) उन्नत किस्मे (ii) बीज की भाग
 (iii) बुवाई का समय (iv) उपज
 (v) कटाई

अध्यवा

- बैगन की फसल पर कीटनाशकों का प्रयोग करते समय बरती जाने वाली पाँच सावधानियाँ लिखिए। 5
 10. मुर्मियों में होने वाली बर्डफ्लू बीमारी के बारे में लिखिए। 5

अध्यवा

- मदकाल/रसों में आई हुई गाय के कोई पाँच लक्षण लिखिए। 5
 11. घास कुल (ग्रैमिनी फैमली) का आर्थिक महत्व लिखिए। 5

अध्यवा

- प्रकाश-संश्लेषण किया और श्वसन किया में कोई पाँच अंतर लिखिए। 5
 12. स्तनधारी जंतुओं की कोई पाँच विशेषताएं लिखिए। 5

अध्यवा

- मृत पशुओं से होने वाले कोई पाँच लाभ लिखिए। 5

 $4 \times 5 = 20$

(English Version)

- Note : (i) You must write the subject-code/paper-code 065 in the box provided on the title page of your answer-book.
 (ii) Make sure that the answer-book contains all pages (including title page) intact and are properly serialized as soon as you receive it.
 (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
 (iv) No extra sheet will be given, so write to the point. Do not strike the written answer.
 (v) Draw a line at the end of each question.

(4)

(vi) The question paper is divided into three parts. There are total 12 questions in it. The distribution of marks is as follows :

Part-I Question No. 1 to 4 carry two marks each. The answer to each question can be 20-30 words. All questions are compulsory.

Part-II Question No. 5 to 8 carry three marks each. Each question can be answered in 60-80 words. All questions are compulsory.

Part-III Question No. 9 to 12 carry five marks each. Answer of each question can be of 80-120 words. There is 100% internal choice in all these questions.

Part-I

1. Name any two paddy based crop rotations.	2
2. Why is it not appropriate to feed the animals in the herd?	2
3. What is meant by fertilization?	2
4. Why camel is called the ship of the desert?	2
	$4 \times 2 = 8$

Part-II

5. How is Rhizobium inoculated in pea seeds?	3
6. Write any three symptoms of Hemorrhagic Septicemia disease in animals.	3
7. Write three methods of dispersal or immersion of seeds.	3
8. Write three stages of the life cycle of grasshopper.	3
	$4 \times 3 = 12$

Part-III

9. Give a brief description of wheat cultivation as follows:	5
(i) Improved Varieties	(ii) Seed Rate
(iii) Time of sowing	(iv) Yield
(v) Harvesting	

or

Write five precautions to be taken while using insecticides on brinjal crop.

10. Write about bird flu disease in chickens.	5

or

Write any five symptoms of a cow in heat.

11. Write the economic importance of Gramineae family.	5

or

Write any five differences between photosynthesis and respiration.

12. Write any five characteristics of mammals.	5

or

Write any five benefits of dead animals.

065(T-2)-SS	$4 \times 5 = 20$